

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Ne frankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 250.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstolpne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

St. 45.

V Gorici, v torek dne 4. junija 1912.

Leto XIII.

Nemška misel v svetovni politiki.

Bili so časi, ko so dosti govorili in pisali o Bismarcku in njegovih dalekosežnih idejah, s katerimi je takorekoč poplaval ves nemški svet. Že po svoji naravi dokaj ponosni in visoki nemški gospodje so se čutili sedaj še toliko bolj poklicane, da reformirajo svet, da vtisnejo pečat svoje kulture vsem bližnjim in daljnim narodom. Proti jugu do Adrije, proti vshodu do Orijenta in še kolonije v drugih delih sveta, to so bile dalekosežne ideje nemških politikov preteklih desetletij in so še danes, četudi se te stvari več ne trobijo tako glasno v svet, a z a t o s e p o t i h o m a d e l a. Nič drugače ni kot je bilo. Misli železnega kancelarja so padle na rodovitna tla in dandanes se smatrajo Nemci za sposobne, da poneso kulturo svoje rase po celem dostopnem svetu. To niso več besede, danes moramo računati z dejanji, s fakti. Tu ni več sentimentalne ali kričave politike, tu je sama realnost, ki postaja od dne do dne resnejša in sigurnejša. Nekakov obračun nemškega svetovnega dela in narodne zmožnosti na tem polju vam podaja pred kratkim izšla knjiga znanega političnega pisatelja dr. Pavla Rohrbacha z naslovom: »Der deutsche Gedanke in der Welt«. Knjiga je vzbudila med Nemci veliko zanimanje in je vredna, da se pečamo tudi mi nekoliko z njo, saj so Nemci naši prvi sosede na severu. Veliko svetovno nalogo imajo Nemci po mnenju pisatelja Rohrbacha. Oni so postavljeni v svet med narode, da dvignejo нравno, moralno krepost, ne le pri sebi, temveč v celem človeštvu. In tako pomagajo oni človeštvu korak naprej in vtisnejo tej perijodi znak svoje narodne misli. Nemški narod ni več slaboten, šibak; Nemci so že tako trdni in močni, da si lahko lastijo pravico, govoriti poleg Angležev v svetovnem parlamentu precej krepko besedo. Seveda ne smejo ostati pri tem, kjer so sedaj, pravi pisatelj dalje, ampak morajo skrbeti za razvoj, skrbeti, da se nemška misel vedno bolj krepí in širi. Kakor hitro bi le nekoliko popustili, bi izgubili ves svoj pomen in padli bi nazaj na mesto, kjer so bili, t. j. njih pomen in veljava bi ne bila več svetovnega, ampak le omejenega, lokalnega pomena. Narod mora dalje in dalje: svetovni trg in svetovno gospodarstvo si mora obdržati, kajti le tako potem lahko izvršuje tudi svoje kulturno poslanstvo. Kako velikega pomena je materialna podlaga za kulturni razvoj, tega marsikdo noče verjeti. Pisatelj Prus piše o tem v svoji povesti »Straža« in povdarja tam, da se narod brez denarnih, materialnih sredstev kulturno ne more dvigniti. To je prav stari pregovor: »Primum vivere deinde philosophari«. Tudi dr. Rohrbach polaga Nemcem ta moment na srce. Kulturno bodo le tedaj v resnici močni, ako bo število ljudstva, blagostanje, industrija in trgovina cvetela, kajti brez teh faktorjev se ne da na noben način doseči kaj trajnega, stalnega.

V zadnjih letih je važen konflikt Nemcev z Angleži. Dr. Rohrbach je mnenja, da bi se Nemci, ako se ravna po njegovih nasvetih, prav lahko postavili Angležem po robu in bi bili ravno tako zmožni zastopati svetovno kultu-

ro. Sicer pa bere pisatelj svojim rojakom tudi nekoliko levite in konstatira nekatera negativna dejstva, ki so kot coklja na nemškem svetovnem vozičku. Obžaluje, da niso vsi pod enim vladarjem, da imajo dve konfesiji, da so se razmeroma jako pozno oglasili pri svetovnem koncertu itd. Sicer to ne gre vse na rovaš naroda kot takega, ker so bili tu tudi zunanji faktorji odločevalni, a pisatelj potiplje Nemce tudi na obisti in jim očita nekatere prav osebne ali recimo domače, narodne pregrehe. Prva taka napaka nemškega naroda je, da nima v prvi vrsti smisla za celokupnost, ampak le za razredno politiko, da se drži vsak svojega stanu kot stari Indijci svojih kast. Dalje očita dr. Rohrbach nemškemu narodu, da ni dovolj požrtvovalen, da se boji odgovornosti in posebno osebnih žrtev. Tedaj egoizem in nerazumevanje skupnih narodnih potreb. — Mi bi skoro protestirali, zakaj na svojem telesu čutimo, da se tega Nemcem res ne more očitati. A našim rojakom bi radi priporočili te vrstice, kajti pri nas bo v tem oziru pač treba reči: Nostra maxima culpa!

Poleg negativnih strani so seveda tudi pozitivne. Nemški narod narašča in se množi od dne do dne in vsakoletni prirastek pomeni približno en milijon Nemcev več. Že samo to dejstvo sili Nemce, da si iščejo tal izven ožje domovine, da si pridobijo svetovni trg, da razširijo svojo industrijo po vseh delih sveta. Če bi začelo iti število rojstev nazaj, ali tudi če bi ostalo več časa na isti višini, bi pomenilo to za nemški narod velik udarec. Kajti le vedno naraščujoče število mu daje pravico, da se uvrščuje med narode, ki imajo svetovni pomen. V drugi vrsti pride v poštev velikanski napredek nemške trgovine in industrije, ki se je dvignila v zadnjih desetletjih naravnost epohalno. Povsod skušajo nemške tvrdke že delati konkurenco angleškim firmam in reči se mora, da z velikim uspehom. Razne angleško-nemške priske imajo svoj vir ravno v veliki konkurenci, ki jo dela nemška industrija angleški na svetovnem trgu. In to bi se dalo še povzdigniti, meni dr. Rohrbach, ako bi Nemci imeli malo več svetovnega duha. Preveč so še razcepljeni v razne stanove in kaste in enoten svetovno-naroden duh jih še ni prevzel zadostno. Najhujši nemški nasprotnik je, kakor že rečeno, Anglež. In pisatelj pravi prav resno svojim sorojakom, da bo nekega dne stal narod pred alternativo: ali se udati, ali izpodbiti Angleže popolnoma. In za ta drugi slučaj je treba, da so temeljito pripravljeni, ker drugače bi bila blamaža na njih strani. Sicer pa je za sedaj neverjetno, da bi Angleži začeli kak odprt boj proti Nemcem, da bi tako pobili nadležnega konkurenta. In ako bi to tudi storili, imajo Nemci za seboj svoje resno in smotreno delo, nemško znanost in oboroženo vojsko: tri faktorje, katerih nikakor ne gre podcenjevati. »Čut za dolžnost in delo je pozitivni tečaj nemškega bitja, brezsmotreno tavanje pa negativni«, pravi pisatelj.

Proti koncu prihaja dr. Rohrbach z nekaterimi nasveti. Po njegovem mnenju je treba kolonije razširiti, kajti v Afriki kolonizacija nikakor še ni končana. Ravno tako bi se morali Nemci bolj pobrigati za trge v Turčiji in Orijentu sploh in si pridobiti tam svojim močem

primeren vpliv. Kako dalekosežen politik je dr. Rohrbach, se vidi iz tega, da priporoča svojim rojakom, naj obrnejo svojo pozornost na Kitajsko, kajti tam so tla za obširna svetovna tržišča. Če bi jih pa hoteli Angleži pri tem delovanju motiti ali si celo lastiti nekako pokroviteljstvo nad njimi, tedaj brez strahu v boj, **topovi naj odločijo**. Tudi če bi bili premagani, ne bo slabejše kot če bi se brez boja udali angleški premoči.

Precej optimistično končuje pisatelj svoja razmotrivanja. Vidi se mu, da so že dani vsi pogoji, da se razširi vse-nemška misel in vsenemški duh po Aziji in Afriki in obvlada sploh ves svet od vshoda do zahoda.

Mi bi se sicer s tem delom ne pečali tako obširno, a marsikaka misel, marsikak resničen očitek zadene tudi nas. Mi smo le majhen narod in naše misli ne blodijo po svetovni politiki in industriji, a imamo marsikatero napako, ki jo graja pisatelj na Nemcih. In če je tam graja upravičena, koliko bolj je še pri nas. **Postaviti se moramo na resno solidno stališče, imeti odprte oči za vse, napeti vse moči, da lahko vsaj duševno konkuriramo s tako mogočnimi sosedi.** Majhni smo po številu, razcepkani po strankah, a naša notranja kulturna in moralna moč je lahko velika in podjetna in to nas gotovo upravičuje, da smemo stati v eni vrsti z narodi svetovnega pomena.

Ali so naša pokopališča občinska ali cerkvena?

(Konec.)

Naprava pokopališč je, ne glede na to, ali so cerkvena ali občinska, predmet zdravstvene policije, ki pripada samostojnemu delokrogu občine. S tem pa, da nalaga zakon političnim občinam dolžnost, da morajo napravljati pokopališča, še ni odvzeta verskim družbam pravica, da si smejo napravljati svoja cerkvena pokopališča. Če se zastopniki cerkvene občine dogovoré radi take naprave, postopati je dalje po pravilih, ki veljajo o zalaganju stroškov za cerkvene stavbe.

Za presojo vprašanja, kdo je dolžan plačati stroške za napravo kakega pokopališča, je merodajno samo dejstvo, ali so nameravali deleženci napraviti cerkveno ali občinsko pokopališče.

Cerkveno pokopališče se brez pravovelnega dogovora ali pravomočne razsodbe ne more spremeniti v občinsko zdravstveno napravo.

Tudi vzlic zakonu z dne 30. aprila 1870 smejo se vsak čas razširjati cerkvena pokopališča in celo nova napravljati. Vendar pa morejo to skleniti dotični konkurenčni činitelji in iz zdravstvenega stališča mora v to poprej privoliti politična občina. Samo kadar cerkvena občina izjavi, da ne mara razširiti svojega ne dalje uporabnega grobišča, dolžna je krajevna občina (županija) skrbeti za to, da se ono po potrebi razširi.

Ministerstvo za bogočastje in uk je z naredbo z dne 26. januarja 1880 št. 3320 izjavilo to-le: »S prispevanjem za pokopališča so se že ponovno bavile razsodbe c. kr. upravnega sodišča, ki so v bistvu pripoznale načelo, da je sicer

naprava in razširjenje pokopališč — kadar je zdravstveno-policijskem oziroma potrebno — zadeva krajevnih občin in da bi se morali tedaj tudi dotični stroški založiti iz občinske blagajne, da so pa glede že obstoječih cerkvenih pokopališč ostala v veljavi dosedanja konkurenčna določila. Po tem takem treba v vsakem konkurenčnem slučaju najprej poizvedeti in ugotoviti, ali se gre za cerkveno, ali za občinsko pokopališče. V prvem slučaju in kadar se suče vprašanje samo okoli stroškov za kako obstoječe katoliško pokopališče, ni nikakor dvomiti o tem, da se je ravnati po obstoječih konkurenčnih predpisih za katoliška pokopališča. Nasprotno pa treba soglasnega sklepa vseh konkurenčnih činiteljev, kadar se ima napraviti novo, ali razširiti kako že obstoječe katoliško pokopališče.«

Kadar se cerkveno pokopališče iz zdravstvenih ozirov zapre ali opusti, ni še povoda, da bi se moralo radi tega napraviti občinsko pokopališče; marveč nastopi ta posledica še le tedaj, kadar cerkvena občina ne mara napraviti svojega verskega pokopališča in tudi tedaj je v dvomu poprej odrediti, da postavni zastop cerkvene občine naredi o tem formalen sklep.

Z ozirom na vse do tu navedene načelne naredbe in razsodbe lahko trdimo, da je veliko večino obstoječih pokopališč na Goriškem označiti za cerkvena ali konfesijska. Vsaj to je gotovo, da jih cerkvene občine od nekdanj same vzdržujejo in da tudi tam, kjer so pokopališča vknjižena na imena krajevnih ali davčnih občin, ravnaajo tako z njimi, kakor bi bila cerkvena. Pa tudi ne gre lahko drugače.

Res je sicer, da spada zdravstvena policija po 5. točki § 27. našega občinskega reda v lasten delokrog občine in da imajo občine po § 3. črka d zakona z dne 30. aprila 1870 št. 68 drž. zak. dolžnost, skrbeti za napravo, vzdrževanje in nadziranje pokopališč; a s tem še ni rečeno, niti se samo ob sebi ne razume, da gredo stroški, ki izvirajo iz te dolžnosti, na račun skupne županije in da jih treba tedaj zalagati na podlagi skupnega preudarka. Tega ne veleva in ne more velevati noben zakon, saj bi bilo to v prav mnogih občinah neizvršljivo. Kako bi se n. pr. v založbo stroškov za marijinoceljsko pokopališče nreskrbelo v skupnem preudarku, ko sega duhovnija v tri županije: kanalsko, anhovsko in ajbsko? Če postavi kanalska občina te stroške v svoj preudarek skupnih potrebščin, bodo morale vse občine obširne kanalske županije, ki pripada samo z najmanjšim svojim delom imenovani duhovniji, prispevati za nje, a Ukanjčevanhovski in Kostanjevci v ajbski županiji bodo prosti vsakega prispevka za svoje pokopališče. Ročinjska kuracija obsega zraven davčnih občin Ročinj in Doblar tudi nekatere vasi ajbske županije. — Lomska duhovnija leži v dveh županijah (kanalski in sv. Lucijijski), v dveh sodnih in dveh političnih okrajih. V solkanski županiji ima solkanska cerkvena občina edno in kromberška tri pokopališča, notabene, sega zadnje omenjeni vikariat tudi v goriško mestno občino, ker imajo hiše v Ajševici svojo cerkev in svoje pokopališče v Krombergu. V cerkljanski županiji je šest cerkvenih občin: Cerkno, Orehek, Novake, Otalež, Bukovo, Ravne in ostaja še vas Reka, ki spada pod

vikarjat Police v Štviškogorski županiji. Cerkvena občina Gorenja Branica je v dveh kronovinah (goriški in kranjski), treh političnih okrajih (goriškem, sežanskem in postojnskem), štirih sodnih okrajih (ajdovskem, vipavskem, sežanskem in komenskem) in v ravno tolikih županijah (Gabrije, Štjak, Štanjel in Erzeli). In takih slučajev je še mnogo na Goriškem, da se meje cerkvenih in političnih občin križajo ter segajo prve čez meje sodnih in političnih okrajev in v nekaterih občinah celo čez deželno mejo. Prašamo, kako naj se v takih slučajih preskrbi v skupnem preudarku politične občine za potrebščine pokopališč posameznih cerkvenih občin? Nemogoče ni, a neizmisleno bi bilo in skrajno krivično.

Pokopališče je zdravstvena naprava, to je res; a kot taka je odkazano cerkveni občini v uporabo. Naravno je torej in edino pravično, da vsaka cerkvena občina skrbi za svoje pokopališče.

S tem je tudi naše ljudstvo zadovoljno in tam, kjer so občinska starestinstva zakoniti zastopniki cerkvenih občin v zmislu ministerske naredbe z dne 31. decembra 1877 št. 5 drž. zak. iz l. 1878, tudi ne želé v tem oziru nič drugega. Ne vidimo torej nobenega povišanja, zakaj bi se imele siliti občine, da zalagajo stroške za pokopališča na podlagi preudarkov za skupne županijske potrebščine. E. Kl.

Develji občni zbor vipavske železnice.

Dne 28. maja je bil sklican na Dunaj deveti občni zbor navedene železnice, kateri je imel v glavnem razpravljati o obračunu za l. 1911 in voliti članke v upravni svet za dobo treh let, ker je doba prejšnjemu svetu z letošnjim letom potekla.

Kar se volitve v upravni svet tiče, je opomniti, da je ostalo vse pri starem, to je izvoljeni so zopet vsi dosedanjí člani upravnega sveta.

Občni zbor je pregledal in prečesal predloženi obračun za l. 1911, ga odobril ter dal prejšnjemu upravnemu svetu tako zvani »absolutorij«.

V občé se mora priznati, da je bil izid upravnega leta 1911 neugoden: troški presegajo vse dohodke za 10.236 K 17 h, negledé na to, da mora vlada še posebej kriti 4% obresti prioritarnih delnic v skupnem znesku 138.413 K 55 h.

Vkub temu, da presegajo obratni dohodki lanskega upravnega leta dohodke prejšnjega leta za 4.168 K 55 h, je bil izid nepovoljen in to radi tega, ker so se stroški v zadnjem letu zelo pomnožili. Dočim so znašali l. 1910 le 144.227 K 75 h, narasli so v zadnjem upravnem letu na 213.571 K 63 h, torej znaša povišek 69.343 K 88 h. To je pa za lokalno železnico, kakoršna je vipavska, občutno.

Pravzaprav so se pomnožili redni obratni stroški tudi v lanskem letu le za 11.450 K 91 h, in sicer je zahtevalo poglavje za progino nadzorovanje in vzdrževanje približno 2.500 K več nego prejšnje leto, poglavje za popravo parnih strojev in vagonov pa okroglih 8.500 K več. Ostali večji potrošek izvira pa iz poglavja »razni stroški«, ki kaže večji potrošek v okroglem številu 58.000 K. To pa deloma radi tega, ker so znašali prejšnjih let troški za uporabo ptujih železnic in ptujega železniškega osobja poprek 20.000 K, dočim ni bilo v lanskem obračunu v to svrhu nobenih izdatkov, ker ni direkcija predložila o pravem času tozadevnih podatkov, zato so pa prišli v zadnji obračun tozadevni stroški za l. 1910 in 1911 v znesku 45.900 K; deloma pa tudi radi tega, ker se je zvišala odškodnina za izposojena vozila, ki je znašala l. 1910 4.142 K 11 h, na celih 22.124 K 50 h. Ta povišek opravičuje pa uprava državnih železnic tako, da ni dosedaj zaračunila od 23. junija 1906 do 31. decembra 1911 nikake najemščine za souporabo

njenih vozil, a sedaj ji je prišlo na um, da mora to najemščino zaračunati vipavski železnici na enkrat. Če pojde tako naprej, pridemo kmalu do tega, da bo morala vipavska železnica še doplačevati državni za to, da uporablja zadnja vipavsko progo od Gorice do dornberškega mosta. Vendar pa so povsod neke meje, katerih se ne sme prekoračiti, in zato je vže preskrbljeno, da se to tudi tukaj ne zgodi.

Če si ogledamo konečno obračun za leto 1911, dobimo sledeči obratni in finančni izid, katerega navajamo tu v glavnih potezah:

Vsi dohodki znašajo 212.539 K 94 h, med temi je tudi dohodek 50.000 K, katerega plačuje državna železnica za porabo vipavske proge od Šempetra do Prvačine.

Pravi obratni stroški znašajo 133.045 K 21 h, razni, kakor gori označeno — pa 80.526 K 42 h, uprava stane 9.089 K 29 h in pasivne obresti 115 K 19 h, torej znašajo vsi stroški 222.776 kron 11 h in presegajo dohodke za 10.326 K 17 h.

Poleg teh obratnih stroškov v znesku 10.236 K 17 h, ki niso pokriti po dohodkih zadnjega upravnega leta, mora pa vlada pokriti še prispevek za amortizacijo glavnic in 4% obresti od prireditelnih delnic v skupnem znesku 128.177 K 38 h, torej pride na račun poglavja »državno jamstvo« znesek 138.413 K 55 h.

Bilanca kaže:

Zgradba in oprava 3.332.000 K, gotovina pri kreditnem zavodu na Dunaju 1.700 K, založene delnice upravnih svetnikov 6000 K, za državno jamstvo do l. 1910 skupaj 689.464 K 44 h, za zadnje upravno leto 138.413 K 55 h in na predplačenih 4% obrestih 149.840 K 08 h, torej znašajo aktiva skupaj 4.317.498 K 7 h.

Med pasiva spadajo: družbena glavnica v znesku 3.332.000 K, rezervni zalog 159 K 21 h, razdolžitveni zalog 2.643 K 85 h, zastanki na obrestih 48.800 K, upniki 47.090 K 49 h, obresti od tega in za prioritete v znesku 886.804 K 52 h.

Dopisi.

Iz Gradeža. (Novice). Tukaj so začeli živahni dnevi. Število topličarjev je večje kakor lansko leto ob tem času. Dosedaj je tukaj navzočih največ Čehov in Madjarov. No, niso slabi ljudje, kajti radi pritisnejo v peščico marsikako petico, kar je za naš Gradežane, trgovce, obrtnike, delavce, služabnike in druge največje važnosti. — Vreme je nestanovitno. Dopoldne je še precej lepo, popoldne pa imamo navadno dež ali pa nagaja veter. A topličarji se ne zmenijo za vreme, oni se vseeno pridno kopljejo v morju. — Godba c. kr. pešpolka Bošnjakov iz Trsta koncertuje vsaki dan dvakrat. Godba je izvrstna. — V prvi polovici tega meseca se pričakuje prav obilo gostov. Tudi družina češkega namestnika grofa Thuna pride v Gradež, kjer se nastani v vilah barona Bianchi. Grofica Thun je bila tudi lansko leto v Gradežu. Napravila je prav lep cvetlični dan na korist hospicu za bolne otroke, ki iščejo tukaj zdravja. Hvalevredno tako prizadevanje od visokorodne grofice, ki skuša pomagati našim ubogim bolnim otrokom. — Tudi umrlega preblagorodnega gospoda barona Bianchija bodo naši otroci pogrešali. Pokojnik je za te uboge otroke mnogo storil in jim tudi mnogo veselja napravil. — Minulo leto je prirejal z otroci izlete tako n. pr. na Barbano, v Oglej na prosto morje itd. Seveda je vse plačal iz svojega. Bil je kakor pravi oče med njimi. Žrtvoval je mnogo bodisi v denarju ali v blagu. Tudi mestni zastop gradežki je znal ceniti pokojnikove zasluge in je v znak hvaležnosti in v trajen spomin pokojnika prekrstil ulico »Hospizio« v ulico »L. Bianchi«. — Sardelni lov je tudi letos bogat. Do dve-tristo-tisoč jih nalove v eni uri. Upajo, da jim bodo sardele napolnile žepe s kronicami

še bolj kakor lani, kajti lansko leto so jih nalovili toliko hkratu, da jih niso mogli nikjer prodati. — Svoječasno še kaj. (Prosimo! Ur.)

Iz Pliskovice. — Tu smo vsi zdravi, četudi je slaba letina bila lani — ali letos kaže boljše. Bog nam je dal ponovno pohlevnega dežja, da vse lepo raste. Če bo lepo gorko vreme, bomo imeli vse polno graha kmalu, kajti tukaj ga nasadimo po cele njive. Marsikateri stotak pride v občino — posebno sedaj bo prav prišlo, ko treba vse kupovati. Tukaj nismo imeli mrliča odraščenege že od januarja sem razun pred tremi meseci par komaj rojenih otrok. Tudi lani celo poletje in jesen je umrlo le nekaj otrok, tedaj smo tu zares zdravi hvala Bogu.

V začetku maja je bilo tukaj izvoljeno novo starestinstvo — rekurza ni bilo nobenega. V sredo t. j. jutri pop. si izvoli najbrže novega mladega župana in štiri podžupane.

Iz Kobariškega kota. — Babura-štrijonka. V Kobariški kot zahajajo štrijoni, in drugače dobro ljudstvo občutljivo namažejo. Tako se je tudi pred kratkim zgodilo v neki veliki vasi, ki leži med Kobaridom in laško mejo. — Prišla je babura — štrijonka menda s Koroškega in je proti plačilu 5 K (pet kron) napovedala srečo lahkovernim mladencam in ženicam. Kakšen obred je dotična babura izvrševala, ni prišlo še na dan, zvedelo se je pač, da so morale vdeleženke obračati spodnje sukne narobe itd. Potem je sleparica zbežala, ker drugače bi jo bilo orožništvo iz Breginja zasačilo pri goljufnem in nečednem opravilu. Včasih sem prihaja neki hromi mož z Bovškega in neka ženica »Žagarica«, ki proti nagradi napovedujeta srečo. Cerkev ljudstvo poučuje, svari pred goljufi, a vendar se babjeveri zatekajo k sleparskim štrijonom, kakor da bi bili vsevedni. Če bi tako imenovani štrijoni kaj več vedeli kakor drugi, bi gotovo na prvem mestu sami sebi pomagali. Zato pamet in pozor pred goljufi. Zajedno se slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Tolminu vlijudno naprosi, naj pazi po svojih organih, kakšno osobje dohaja od koroške meje v Kobariški kot in kaj tukaj išče.

Iz Sovodenj. (V pouk g. g. županom, kako naj ne županujejo.) Kakor sem zadnjič omenil, se je vršila seja starestinstva minuli petek. Že otvoritev seje je bila mučna. Staresini so učili župana, Franca Tomsiča, kako naj otvori sejo. Nato sta poročala računsko pregledovalca, ki stapovedala, kako se je gospodarilo z občinskim premoženjem. Našla sta nerednosti v uknjiževanju posameznih postavk, nekatere pobotnice so manjkale. Župan si je na pobotnicah izplačal lepe svotice, katere mu je starestinstvo odbilo. Župan si je izplačal 1008 K brez dovoljenja starestinstva za tri in polletno županovanje. Starestinstvo je to postavko črtalo iz računov. Župan je izkazal med izdatki letnega računa večje zneske za pravde, v katere se je spuščal brez vednosti starestinstva. Starestinstvo je vse te zneske črtalo iz računa. Županu se je konečno reklo, da po računih, katere je on predložil starestinstvu, mora biti v občinski blagajni nad 4000 K gotovine. Župan je rekel, da to ni res, da računi niso prav napravljeni. Župan izkazuje v inventarju koncem leta 1911 znesek 1000 K, naložen na »Montu« pod št. hranilne knjižice 47704. Staresini so ga vprašali, ali ima res naloženih na »Montu« pod to številko 1000 K. Mož je bil v zadregi. — Mož je delal razne korake brez vednosti starestinstva, iz česar so se izcimili veliki stroški. — Dve seji starestinstva (ena od proračuna za l. 1911) niste od nikogar podpisani in ste neveljavni, kakor pravi § 47. obč. reda. Na koncu sta računsko pregledovalca predlagala, naj se računi ne potrde, napravijo naj se novi, — črtajo naj se iz njih od starestinstva nepotrjene postavke in župan naj jih predloži starestinstvu tekom enega meseca. —

za to, da mora biti blago, ki se prenese Predlagalo se je tudi, naj se — kakor veleval § 39. obč. reda — da pregledati občinska denarnica, nakar je rekel župan, da pokaže blagajno kadar in komur bo on hotel, češ, da bodo še drugod govorili o računih. — Ker se je tajnik odstranil iz seje, so rekli staresini, naj imenuje enega zapisnikarja. Župan tega ni hotel storiti, marveč je rekel, da bo zapisnikar edino tajnik (ki je šel med tem časom podučevati dve uri v šolo.) Ker staresini niso hoteli čakati tajnika dve uri, so se odstranili in tako se je končala 5½ urna seja brez da bi se sejni zapisnik podpisal in seja sklenila. — Pri seji je bila galerija skoraj polna občanarjev, ki so dajali duška ogrčenja nad županovanjem župana Tomsiča.

Župan Tomsič je tožil nekoga, ki mu je rekel, da si je pridržal 1008 K občinskega denarja. Dotičnik je bil pred okrajno sodnijo obsojen, v soboto pred pokrožno sodnijo pa oproščen. Pripravlja se še več sodnih razprav, v katere je zapletena občina Sovodnje, katero zastopa župan brez vednosti starestinstva.

Župan ima nad dve tretjini starestin proti sebi, torej ve, kaj mu je storiti.

To sem hotel povedati javnosti in opozoriti druge gg. župane, naj ne posnemajo sovođenjskega župana Tomsiča, ako hočejo da ne zabredejo v goščo, iz katere se je težko izkobacati!

Politični pregled.

Državni zbor.

Zbornica je včeraj končala podrobno debato službene pragmatike glede prve skupine. Glasovanje se vrši danes. Dr. Korošec je označil stališče »Slovensko-hrvatskega kluba« v zadevi službene pragmatike. Označil je odsekovne predloge za navaden švindl. Med njegovim govorom je prišlo do burnih medklincev.

Ogerski parlament.

Včeraj je sklenila večina ogerskega parlamenta, da bode odslej imela ogerska zbornica po dve seji na dan v katerih se bode razpravljalo o vojaških predlogah.

Spravna pogajanja med Čehi in Poljaki.

V soboto se bodo vršila na Dunaju pravna pogajanja med Čehi in Poljaki v svrhu, da se onemogoči nadaljno prodiranje Nemcev na Češkem in v Galiciji.

Razmere na Hrvaškem.

O tem objavlja »Zeit« zanimiv članek, v katerem pravi, da je nastala na Hrvaškem tišina, katero smatrajo vladni krogi kot znak, da se je dežela pričela pomirjevati. Potem pa vpraša »Zeit«: Vprašati se moramo, ali je bilo prej v deželi nemirno? Ali je po cestah v Zagrebu divjala kaka vstaja? So li razbili v Zagrebu tisoče in tisoče šip? So li prekucevali vozove električne polične železnice? Ali so gradili v Zagrebu barikade, polivali tlak s smolo, jo zažigali, plenili trgovine in streljali iz revolverjev? So se li bile v Zagrebu krvave bitke z vojniki in s policijo? Ne! Vse to se je zgodilo v Budimpešti minuli teden. Ali so zato ogrsko ustavo odpravili in postavili za Ogrsko kraljevega komisarja? Ne. Mažari so si drugače pomagali. Vlada in stranke so namreč sklenile se pogajati o volilni preosnovi. Ogrska vlada meri namreč z dvojno mero. Nasproti Mažarom, če tudi še tako divjajo, nastopa v rokavicah, nasproti Hrvatom in Srbom pa s pestjo, če le ponižno ugovarjajo.

Sijajna zmaga katoličanov v Belgiji.

V nedeljo so se vršile v Belgiji državnozbornske volitve. Volilni boj je bil nud kakor nikdar prej. Ukljub vsem nasilstvom framasonov in socialnih demokratov je izšla iz tega boja kot zmagovalka kat. stranka, ki bode imela sedaj v državnem zastopu 14 glasov večine, dočim je imela dosedaj samo 6 glasov večine.

Dogodki v Maroku.

V Maroku se Francozom vedno slabše godi. Vstaši oblegajo Fez. Vstaja se vedno bolj širi in večkrat se dogaja, da vstaši premagujejo francoske čete.

Italijansko - turška vojska.

Vojni poročevalec »Secla« poroča od turško-tripolitsanske meje:

Dne 31. maja so Italijani izpadli iz Buhemeza, pa so jih turško-arabski jez-deci porazili in z velikimi izgubami pog-nali v beg. Turki so imeli pet mrtvih in 23 ranjenih.

Poslano.

Preblagorodnemu gospodu

JURIJU BOMBIG-U,

županu

v Gorici.

Razmere na goriškem zelenem trgu nas silijo, da opozorimo Vas, preblago-rodni gosp. župan, da ukrenete potreb-no, da ne bodo trpeli škodo ljudje, ki nosijo prodajat svoje pridelke na že imenovani trg.

V Vaši službi — kakor tržni komi-sar — je Resen, kateremu so prideljene še druge osebe. Ti ljudje postopajo s prodajalci na način, ki se nikakor ne more imenovati dostojen. Tudi mi smo za to, da mora biti blago, ki se prinese ali pripelje na trg, dovolj dozorelo, zdravo in snažno, ali početja tržnih ko-misarjev v mnogih slučajih ne moremo in ne moremo odobravati.

Naj navedemo nekaj slučajev:

Minulo nedeljo so zaplenili na ze-lenem trgu kmetu iz Št. Petra cel koš solate. Kam je izginila solata, nihče ne ve. Zakaj je komisar solato zaplenil, kmetič ne ve.

Minulo sredo je zaplenil tržni ko-misar Resen Štefanu Klemše tri jerbase zrelih in najlepših črešenj le zaradi tega, ker so bile črešnje pogrnjene s čistim ženskim predpasnikom. Starček je jo-kaje na kolenih prosil komisarja, naj mu črešenj ne vzame. A pomagalo ni nič. Starček je imel do 70 K škode. Nih-če ne ve, kam so izginile te črešnje.

Predminulo soboto so konfiscirali več kilogramov jagod. Spravili so jih na tržni komisariat, kjer so jih razdelili v dva kupčeka. Kam so jagode izginile, nihče ne ve.

Dalje. Tržni komisariji zaplenijo in odnesejo vsak jerbas sadja ali zelenja-ve, ako ni pokrit s prtom. Če je sadje pokrito z drugim čistim pregrinjalom, ga odnesejo.

Te dni so zaplenili nekemu kmeto-valcu iz okolice več jerbasov sadja, ker se je enega jerbasa malo dotikal konjski koc.

Takih slučajev je vsepolno.

Zatorej se obračamo do Vas, prebl. gospod župan s prošnjo, da daste stro-go preiskati početje tržnih komisarjev po nepristranskih osebah in da potem primerno ukrenete, da se take neznosne razmere odstranijo. Nedolžno ljudstvo trpi škodo. Odškodovano je bilo že pre-več. —

V nadi, da kot poglavar vseh mest-nih vradov ustrezete naši prošnji, ki bo gotovo v korist nas vseh in tudi go-riškemu mestu, bilježimo se z odličnim spoštovanjem

opazovalci Resenovega početja in njegovih pomagačev.

Darovi.

Za »Šolski Dom«:

Je došlo našemu upravništvu: V spo-min blagopokojne gospe Avguste Pirje-vec K 50.—

Srčna hvala!

Domače in razne veselji.

Procesija sv. R. T. se bo vršila pri-hodnji četrtek v Gorici kakor navadno. Sv. maša v stolnici se začne ob 7. uri,

procesija ob 8. uri in se bo vila po na-vadnih ulicah. Procesije se udeležijo vsi uradi, šolski zavodi, vojaštvo, vojaška in mestna godba itd.

Od cerkve zapovedan praznik je praznik sv. R. T.

Poraz goriških Lahov. Goriški La-hi so doživeli minulo nedeljo poraz pri volitvah v okrajno bolniško blagajno. Laški mazinijanci so napeli vse žile, da bi zmagali pri teh volitvah. Z enim u-darcem so hoteli ubiti dve muhi, a so se sami sebe močno varali. Delali so na to, da iztržejo demokratom iz rok okr. bolniško blagajno, obenem pa so zbirali glasovnice delodajalcev, da bi ja ne zmagali Slovenci v tej volilni skupini. Voliti so imeli namreč delavci zavarovanci 50 odbornikov za dobo 4 let, in delodajalci 25 odbornikov ravno za ta-ko dobo. Dosedaj so bili izvoljeni od strani delavcev (50 odbornikov) sami socialni demokratje, od strani deloda-jalcev (25 odbornikov) pa laški libe-ralci. Omenjeno bodi, da čeravno so imeli laški liberalci 25 izvoljenih odbor-nikov od strani delodajalcev, se niso skoro nikoli udeleževali sej okrajne bolniške blagajne.

Združeni goriški Slovenci so pri teh volitvah letos prvokrat nastopili in dosegli lep uspeh. Slovenci so se pote-govali za to, da iztržejo Lahom iz rok onih 25 odbornikov, katere volijo delo-dajalci. Za one odbornike, katere volijo delavci se niso potegovali.

Izid volitev je tale: V volilni sku-pini delavcev, ki volijo 50 odbornikov, so dobili kandidatje socialnih demokra-tov 965 glasov, kandidatje mazinijan-cev (Camera di lavoro) pa le 403 gla-sove. Tri glasovnice so bile bele. V tej skupini je volilo 1393 volilcev. Zmagali so torej socialni demokrati. — V volilni skupini delodajalcev, ki voli 25 odbor-nikov, so dobili kandidatje združenih Slovencev 307 glasov, kandidatje La-hov pa le 200 glasov. Izvoljeni so torej kandidatje združenih Slovencev.

Omeniti moramo še, da je bila so-cialno-demokratska lista mešana, skoraj polovico kandidatov tvorijo Slovenci, polovico Lah, tako, da lahko konstatir-amo, da je danes večina odbornikov okrajne bolniške blagajne slovenske narodnosti.

Po dolgih letih je torej prešel ta važen zavod v slovenske roke. Lah pa so se spet enkrat prepričali, da Sloven-cev na Goriškem je veliko več kakor Lahov.

Zavednim volilcem! Narodni odbor izreka najtoplejšo zahvalo vsem gospo-dom volilcem, ki so zagotovili s svojimi glasovi tako sijajen uspeh pri volitvah v okrajno bolniško blagajno. Posebno hvalo dolguje pa onim rodoljubom, v prvi vrsti gospodom županom v goriški okolici, za neumorno nabiranje glasov.

V Gorici, dne 3. rožnika.

Narodni odbor.

Goriški Lah se grozno jezijo, ker so zmagali Slovenci pri volitvah v okr. bolniško blagajno v skupini delodajal-cev. Kakor piše »Corriere«, je kriva la-škega poraza zanikernost laških delo-dajalcev. Mi pravimo, da najbrže ni kriva laškega poraza njih zanikernost, marveč slovenska premoč, ki raste od dne do dne.

Zakaj smo proti plesom? Ples sam na sebi ni nič slabega, a vendar moramo biti proti njemu, posebno pa proti jav-nim plesom. Javni plesi so za našo de-željo prava uima in več škodujejo kakor slabe letine. Mladina se navaja k brez-miselnemu zapravljanju, pokvari si zdravje in potem ni tudi pri plesih no-benega pravega nadzorstva od stran resnih starejših ljudi. Iz narodnogospo-darskih, higijeničnih in moralnih ozirov moramo nastopati proti plesni maniji, ki se od liberalnih korporacij v naši de-želi še goji, namesto da bi se brzdale. Če izhajajo drugod brez plesa, zakaj bi ne mi? Poslušajmo, kaj piše o plesu Urbanus v knjigi o lepem vedenju, ka-tero je izdala lani Kat. bukvarna v

Ljubljani: Če se zoper ples tolikokrat piše in govori, če izkušeni moške toliko svare mladino pred plesom, morajo že imeti zadostne razloge. Ples se po pra-vici smatra za nevarno zabavo, ki daje priliko za marsikaj grešnega in nedo-pustnega, dasiravno sam ob sebi ni greh. — Kdor hoče torej dobro ljudstvu, naj pobija plesno razvado.

»Soča« in urednik »Osla«. Na Reki je predaval znani verski in narodni od-padnik Guido Podrecca, ital. poslanec in izdajatelj protikatoliškega lista »A-sino« v Rimu. »Soča« je čutila potrebo, napraviti mu malo reklamico. Sorodni duhovi!

Italijanska pravna fakulteta v — Pazinu? »Deutsches Volksblatt« priob-čuje dopis nekega svojega čitatelja, v katerim dotičnik predlaga, naj bi se ustanovila italijanska pravna fakulteta v Pazinu, češ, da je Pazin vkljub svoji centralni legi v Istri zanemarjen od strani dežele in od strani vlade. No, mogoče se najde še kdo, ki bo predla-gal, naj se zgradi poslopje za fakulteto na Učki, odkoder bi imeli obiskovalci šole priliko gledati vsaki dan Benetke »La regina del mar«.

Za zboljšanje lesne obrti. Dol-Otlca je ena onih siromašnih občin, katera ne pridelata toliko živeža, da bi se z njim zamoglo preskrbeti čez leto tamošnje prebivalstvo. Zato gre moštvo v svet za kruhom.

Da bi se temu vsaj deloma okom prišlo in zboljšal položaj doma, prizade-va se tamošnji g. žup. upravitelj Mez-naršič sporazumno z županom in sta-rejšinstvom.

Domačini se zelo pečajo z izdelo-vanjem škafov, jarmov, žlic, grabelj, sploh s posodo in orodjem, katero kmet potrebuje.

V vasi je tudi samouk, ki izdeluje čudo lepa košarska dela.

G. žup. upravitelj je naprosil gosp. odbornika Berbuč-a za pomoč, da bi se ta domača obrtnija tako razvila, da bi se lahko konkuriralo z njo proti vsako-mu. Prof. Berbuč se je obrnil do kura-torija za pospeševanje obrti, naj bi se zadeva proučila. Zato so šli včeraj 3. junija on in gg. ravnatelja Penso in Resch na Dol-Otlco, da bi si ogledali zadevne izdelke in določili, kako bi bilo tamošnjim ljudem pomagati. Gospodje so bili presenečeni gledé lepote izdel-kov in so se prepričali, da je tam. ljudem mogoče na tem polju pomagati in da se mora pomagati.

Liberalci so minulo nedeljo pošteno potegnili mnogo ljudi, ki so prišli igrat tombolo na Volčjodrago. Tombole in plesa ni bilo, der ni prišla godba. Bob-nali in bobnali so, nazadnje pa so po-tegnili mnogo ljudi za nos.

Opozarjamo na lepo dramatično predstavo izobraževalnega društva »Naš Dom« v Št. Andrežu na praznik sv. R. T. ob 6. uri zvečer v dvorani g. Petra Lutmana. Pred predstavo se vr-ši predavanje s skioptičnimi slikami.

Črniški »Orel« priredi dne 10. ju-nija veselico z javno telovadbo. Sode-luje vojaška godba iz Gorice.

V Kronbergu se pripravljajo na le-po veselico.

Poskušen samomor. V soboto po-poludne okolo 5. ure so našli v mest-nem vrtu na tleh ležečega nekega mla-deniča, ki je bil v nezavesti, in so se mu iz ust cedile sline. Prenesli so ga v tu-kajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov. Tam so izvedeli, da se nesrečnež ime-nuje Maksimiljan Dolenc, doma iz No-vega Mesta, star 18 let. Bil je dijak ljubljanske realke, odkoder je pobegnil v Gorico zaradi slabega napredovanja v šoli. V Gorici si je hotel dobiti službo pri nekem fotografu. Ker se mu to ni posrečilo, priskrbel si je nekje nek prašek v samomorilnem namenu. K sreči pa prašek ni bil strupen in tako se ni mladeniču nič slabega zgodilo. V neza-vest je padel baje le iz strahu, da se je v resnici zastrupil.

Štrajk v podgorski papirnici. V četrtek so pričele delavke in nekateri

Ponarejeni dvekronski denar. Pre-teklo je šele malo dni, odkar je prišel v promet novi dvekronski denar, in že so prišli na sled ponarejenim komadom takega denarja. V Gradcu in po neka-terih Zgornještajerskih mestih je zame-njaval tak denar nek mladi človek, ka-terega pa še ni dobila pravica v svojo pest.

delavci podgorske papirnice štrajkati zaradi prepičle plače. Ravnateljstvo je štrajkujoče delavstvo nadomestilo z drugimi delavskimi močmi.

Žrebanje porotnikov za prihodnje porotno zasedanje v Gorici se bo vršilo v petek, dne 7. t. m. pri tukajšnjem o-krožnem sodišču.

Ljubeznjiv soprog je Josip Keber, stanujoč Počturnom. V nedeljo popolu-dne je hotel lastno ženo s kamenjem ubiti. Provozročil je revji veliko rano na glavi tako, da se je morala podati v bolnišnico. Ljubeznjiv soprog je pobe-gnil, in vse iskanje do danes je bilo brezvspešno.

Dež imamo skoraj vsaki dan. Polje potrebuje gorkote, enako trta.

Črešnje imajo letos tako visoko ce-no, kakor še nikoli tako. Te dneve so se kupovale utdi po 1 K kilogram.

Likvidirala je tovarna usnja bratov Faganelli v Mirnu.

Vojaki pionirji so se v ponedeljek zvečer nastanili v novi vojašnici na Rojcah, katero je zgradila občina Št. Andrež.

70 kilogramov gob je bilo včeraj pri-nešenih na tuk. sadni trg, ki so se pro-dale po 1.40 K kilogram.

Odprti lekarni. V četrtek, na dan sv. Rešnjega Telesa, bodeta tudi popo-ludne odprti ter imata ves ta teden po-nočno službo lekarni: Liberi - Pontoni.

Tatovi so se pojavili v Podgori. Skušali so ulomiti v trgovino g. Trpina, a so bili pregnani.

V Sv. Križu na Vipavskem so mi-nulo nedeljo slavnostno blagoslovili za-stavo tamošnje meščanske garde. — Slavnosti se je udeležilo več odlične gospode.

Prepovedano orožje. Vlada je iz-dala naredbo, s katero pozivlja deželne politične oblasti, da naj smatrajo žepno strelno orožje, ki funkcionira avtomatič-no, browning-pištole itd., in sploh vsako strelno orožje izpod 18 centimetrov dol-žine za prepovedano.

Razglas. Z ozirom na določbo § 58. zakona o osebnem davku z dne 25. okt. 1896 l. drž. z. št. 220 naznanja c. kr. okrajno glavarstvo, da bodo postavlje-ni v upogled davčnim zavezancem iz-kazi odmerjenih davčnih postavkov za priredbeno dobo 1912—1913 onim, ki so podvrženi občni pridobnini v prired-benih okrajih: »okraj trgovske zbornice Gorica-Gradiška« II. razred), »Gorica-mesto« in »Gorica-dežela« III. in IV. razred) skozi 14 dni začenši 8. junija t. l. pri davčnem oddelku c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici (Via Cappuccini št. 16, I. nadstropje, soba št. 3) med urad-nimi urami.

50 vinarjev nagrade za vsako gla-vo strupene kače je razpisal deželni od-bor istrski, to zaradi tega, ker se je v zadnjih letih pojavilo mnogo stupenih kač.

Obrtne nezgode v Avstriji. Na vsakih 10.000 delavcev se jih ponesreči v Avstriji 6.7%, na Nemškem 7.2%.

Koliko delavcev se je ponesrečilo v Avstriji v 19 letih? Statistika nam pove, da se je ponesrečilo delavcev v Avstriji v zadnjih 19 letih 1.502.892.

Truplo socialno-demokratskega po-slanca Fr. Sibererja najdeno. V nedeljo so našli v jarku na Hundsternu na Sol-nograškem truplo tega poslanca.

Tržaško porotno sodišče. V soboto se je nadaljevala in končala porotna ob-ravnava proti Ivanu Čeh iz Povirja za-radi uboja. Čeh je bil oproščen, ker so ga zdravniški izvedenci spoznali za sla-boumnega v visoki meri.

Nov gališki deželni maršal. Grof Adam Goluchowski, brat bivšega ministra zunanjih zadev, je imenovan za novega gališkega deželnega maršala.

Sneg v Ameriki. Iz južne Amerike se poroča, da je v republiki Chile zapadel več metrov visok sneg. Vsled tega je ustavljen promet.

Gospodarske vesti.

Zatirajte gosenice. V goriški okoličnici, zlasti v Pevmi, Oslaviji, Kronbergu in drugod smo opazili vse polno gosenic zaleg na sadnem drevju. Posebno jablane so vse zapredene in zamrežene in v teh zapredkih mrgoli gosenic, ki se potem razširijo po drevesu, pa tudi po vseh bližnjih kulturah in uničijo še to malo sadja, kar ga je letos drevje rodilo. Ni verjetno; po nekod so taka drevesa prav pred hišami dotičnih gospodarjev; vsak dan gledajo vanje, pa se le ne zganejo, da bi počistili veje in pokončali škodljivo zalego. Čemu nam je postava v varstvo poljedelstva proti škodljivim žuželkam, ko se jej nihče ne pokori, je nihče ne izpolnjuje in izvršuje? Župani, izpolnite vsaj vi svojo dolžnost in ne prizanašajte nikomur, ki v svoji nemarnosti roke križem drži in prav nič ne stori, da bi pregnal škodljivce, ki zalezujejo njegove pridelke. Naročite poljskim čuvajem naj strogo izvršujejo svoj posel!

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst 17, 26, 7, 36, 22.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor solnce.

Naznanilo.

Dr. Ludvik Treo

glasom sklepa c. kr. višje deželne sodnije v Trstu z dne 30. aprila 1912. vpisan v imenik

kazenskih zagovornikov,

izvršuje vse tozadevne posle v pisarni

dr. Dragotina Treo
v Gorici, Trgovski Dom.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavcar.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori
na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiškam)

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 3:3 od 3—12 metrov dolge in 3:3 od 3—12 colov debele.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno šilo, ter emajliranje dvokoles na plin.

Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti naj ga takoj pošlje emajlirati ki stane K 6, v različnih barvah K 8 pri

BATJEL-U

Gorica,
STOLNA ULICA 2—4.
Mehanična delavnica.
Prodaja tudi na obroke.

Cenike poštne prosto.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

IZBIRA je lahka, kajti kakovost odloča. — Slast pravega zagrebškega „**Francka**“, njegova jakost in krasna barva usposoblja ta izdelek najboljšim kavim pri-datkom, kateri bode tudi Vas trajno zadovoljil.

Odlikovani fotografski atelje A. JERKIČ,

GORICA, Gosposka ulica šte. 7
priporoča
se svojim cenjenim sorojakom
najtopleje.

Kuhaj za shrambo!

WECK - ove
čase za konzerve in pri-prave za svežo shrambo
prošoročijo reformo vsake
kuhinje.

V vsakem oziru prihranki. Zdrava prehrana, neodvisna od letnih časov, v milijonih v uporabi!

Pazite na ime **WECK!**

Obsežne tiskovine brezplačno skozi I. Weck, društvo z o. j., glavna odposiljalnica

KAROL MULLER

Moravski Schönberg N. 35

Zaloge v skoraj vseh mestih.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4½%. Daje članom posojila na vknjižbo po 5½%, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Ustanovljena leta 1810.

Ustanovljena leta 1810.

Najstarejša slovenska tovarna paramentov

Josef Neškudla Olumuc

priporoča sledeče predmete po jako zmernih cenah: paramente, baldahine, zastave, cerkveno orodje, z ognjem pozlačene kelihe, monštrance, ciborije, svetilke, lustre, luči, križevce poti. Stari paramenti se dobro popravljajo. Za uboge cerkve precejšnji popust.

Gene brez konkurence in 30% nižje kot drugod.

➔ Pošilja cenike na zahtevo brezplačno in poštne prosto. ➔

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in zlatar ■ Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem čč. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.

ORIGINAL
VICTORIA

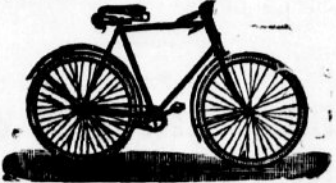
Kupujte samo dvokolesa „**ALTENA**“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original „**Victoria**“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdki

Kerševani & Čuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

TIŠKA „NARODNA TIŠKARNA“ (LJUBLJANA)